

درس دهم مسئولیت همگانی «پیام آسمان نهم»

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- این سخن از کیست؟ « همه ی کار های نیک مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است.»
الف) حضرت علی علیه السلام (ب) امام کاظم علیه السلام (ج) پیامبر صلی الله و علیه و آله (د) امام حسین علیه السلام
- ۲- مردان و زنان مومن ولی یکدیگرند. یعنی :
الف) امر به معروف می کنند.
ب) نهی از منکر می کنند.
ج) کمک رسان هستند.
د) موارد الف و ب صحیح است.
- ۳- نتیجه ی ترک امر به معروف و نهی از منکر از نظر امام کاظم علیه السلام چیست؟
الف) رواج کارهای نادرست در جامعه
ب) مسلط شدن شرورترین افراد بر جامعه
ج) فراموش شدن تعالیم دین در میان مردم
د) دور شدن رحمت و برکت خدا از مردم
- ۴- عمل کردن به آنچه دیگران را توصیه می کنیم، چه تاثیری دارد؟
الف) از آسیب ها و مشکلات اجتماعی جلوگیری می شود.
ب) تاثیر امر به معروف و نهی منکر بیشتر می شود.
ج) مردم نسبت به سرنوشت هم احساس مسئولیت می کنند.
د) خداوند رحمت و برکت را به جامعه برمی گرداند.
- ۵- کدام مورد جزء شیوه های امر به معروف و نهی از منکر نیست؟
الف) رفتار سرد (ب) ترک مکان مورد نظر (ج) برخورد خوب و مهربان (د) جبر و زور
- ۶- کدام یک از موارد زیر از آثار ترک امر به معروف و نهی از منکر است؟
الف) دستورات الهی تقویت می شود.
ب) قوانین الهی و اجتماعی مورد توجه واقع می شود.
ج) تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود.
د) قوانین اجتماعی ارزشمند می شوند.
- ۷- انسان هایی که اهل گناه هستند و دوستان خود را نیز به گناه تشویق می کنند، به چه چیزی تشبیه شده اند؟
الف) پاره ای از آتش
ب) ترسناک تر از هر چیز
ج) شمشیر زیبا اما زهرآلود
د) عامل زنده شدن روح

سوالات صحیح و غلط

- ۱- هدف در نهی از منکر این است که انسان خطاکار به اشتباهاتش ادامه ندهد. ص غ
- ۲- معروف شدن یک کار منکر در جامعه، نتیجه ی ترک امر به معروف و نهی از منکر است. ص غ
- ۳- برای حفظ آبروی افراد نباید خطاهایشان در جمع گفته شود. ص غ
- ۴- امر به معروف و نهی از منکر موجب اصلاح اطرافیان و جامعه می گردد. ص غ
- ۵- مومنان نسبت به امر به معروف و نهی از منکر وظیفه بیشتری دارند. ص غ

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- ما نسبت به کارهای دیگران در جامعه مسئول هستیم و باید تلاش کنیم تا در جامعه کار زشت و منکری انجام نشود و نیز کارهای خیر و معروف رواج یابد.

- ۲- جامعه مانند یک کشتی است.
- ۳- هدف ما در نهی از منکر این است که ، انسان خطا کار به اشتباهش پی ببرد.
- ۴- برای حفظ آبروی افراد تا حد امکان نباید خطاهایشان را در حضور دیگران به آنها بازگو کنیم.
- ۵- یکی از مسولیت های افراد جامعه نسبت به هم امر به معروف و نهی از منکر است.
- ۶- تنها راه سعادت دنیا و آخرت امر به معروف و نهی از منکر است.
- ۷- همه ی کارهای نیک در مقایسه با مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است.
- ۸- برای حفظ آبروی دیگران تا حد امکان نباید را در حضور دیگران به آن ها بگوییم.
- ۹- اگر کسی با انجام ندادن مسئولیت همگانی امر به معروف و نهی از منکرشانه خالی کند، مردم نسبت دیگران بی تفاوت می شوند.
- ۱۰- جامعه مانند یک کشتی و مردمان آن همچون هستند.
- ۱۱- یکی از مسولیت های افراد جامعه نسبت به هم است.

سوالات تشریحی

- ۱- تنها راه سعادت و خوشبختی در دنیا و آخرت چیست؟
- ۲- جامعه مانند چیست؟ که سرنوشت ساکنان آن به هم گره خورده است؟
- ۳- مردان و زنان مومن ولی یکدیگرند؛ یعنی چه؟
- ۴- منظور از جمله ی « مومنان ولی یکدیگرند. » چیست؟
- ۵- شیوه های امر به معروف و نهی از منکر را با مثال توضیح دهید.
- ۶- بنا بر آیه ی « وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ » یکی از ویژگی های مومنان را بنویسید.
- ۷- رضا اعتقاد دارد که هر امر به معروف و نهی از منکری یک موفقیت است. آیا با نظر او موافقید؟ چرا؟
- ۸- وظیفه ما نسبت به کارها و رفتار های دیگران در جامعه چیست؟
- ما نسبت به کارها و رفتارهای دیگران در جامعه مسئول هستیم و باید تلاش کنیم در جامعه کار زشت و منکری انجام نشود و نیز مانند کارهای خیر و معروف رواج یابد.
- ۹- جامعه مانند چیست؟
- جامعه مانند یک کشتی است و مردمان آن همچون سرنشینان کشتی هستند که سرنوشت آنها به هم گره خورده است.
- ۱۰- امر به معروف و نهی از منکر یعنی چه؟
- توصیه یکدیگر به کار خیر و پسندیده و باز داشتن هم از کار ناپسند.
- ۱۱- یکی از مسولیت های افراد جامعه نسبت به هم چیست؟
- امر به معروف و نهی از منکر.
- ۱۲- مسولیت های مومنان در رابطه با امر به معروف و نهی از منکر چیست؟ و علت آن چیست؟
- ۱- یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت هم احساس مسولیت می کنند. ۲- همانگونه که از سعادت خود لذت می برند کامرانی و خوشبختی دیگران نیز برایشان شیرین است. ۳- می دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دین امکان پذیر است. - و علتش : زیرا مومنان ولی یکدیگرند.
- ۱۳- چگونه امر به معروف و نهی از منکر موثر واقع می شود؟
- ۱۴- با توجه به فرمایش امام کاظم علیه السلام بیان کنید اگر در جامعه ای امر به معروف و نهی از منکر نشود چه اتفاقی خواهد افتاد؟ حتما امر به معروف و نهی از منکر کنید و گرنه شرورترین افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد و در این صورت بهترین های شما هم اگر دعا کنند دیگر مستجاب نخواهد شد.

۱۵- به چه دلیل امر به معروف و نهی از منکر دارای جایگاه بالا و سرنوشت سازی است؟
به دلیل جلوگیری از آسیب ها و مشکلات.

۱۶- با توجه به فرمایش امام علی علیه السلام اهمیت امر به معروف و نهی از منکر را بیان کنید؟
همه کار های نیک و حتی جهاد در راه خدا در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است. خداوند سبحان اقوام پیش از شما را عذاب نکرد مگر به دلیل اینکه امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند پس بی خردان آنها را به دلیل انجام معصیت ها عذاب کرد و خردمندان را به دلیل نهی نکردن از زشتی ها.

۱۷- هدف ما در نهی از منکر چیست؟

این است که انسان خطا کار به اشتباهش ادامه ندهد.

۱۸- چگونه باید شخصی را از رفتار بدش آگاه کنیم؟

ما باید با مهربانی و برخورد خوب او را متوجه اشتباهش کنیم و با احترام از او بخواهیم که دیگر آن خطا را تکرار نکند.

۱۹- تنها راه سعادت دنیا و آخرت تنها با چه چیزی امکان پذیر است؟

امر به معروف و نهی از منکر

۲۰- اگر هر کس با توجیه و بهانه های مختلف از انجام مسولیت همگانی امر به معروف و نهی از منکر شانه خالی کند ، چه اتفاقی در جامعه خواهد افتاد؟

۱- مردم نسبت به سرنوشت دیگران بی تفاوت می شوند.

۲- کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می یابد.

۳- زشتی بسیاری از انجام کار ها از بین می رود.

۴- تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود.

۵- بر اثر گناه و فساد رحمت و برکت خداوند برداشته می شود.

۶- جامعه مستحق عذاب الهی می شود.

۲۱- چند نمونه روش، برای نهی از منکر وجود دارد؟ توضیح دهید؟

گاهی همین که با دیدن گناه روی خود را برمی گردانیم و با فرد خطا کار به سردی رفتار می کنیم برای جلوگیری از آن اشتباه کافی است؛ گاهی شخص خطا کار متوجه زشتی رفتارش نیست و باید با مهربانی و احترام او را متوجه اشتباهش کنیم.

۲۲- با توجه به فرمایش امام کاظم علیه السلام آثار منفی ترک امر به معروف و نهی از منکر را بیان کنید؟
حتما امر به معروف و نهی از منکر بکنید وگرنه شرور ترین افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد.

۲۳- با توجه به فرمایش امام علی (ع) چرا خداوند اقوام پیشین از بی خردان و خردمندان را عذاب کرد؟
خداوند سبحان اقوام پیش از شما را عذاب نکرد مگر به خاطر اینکه امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند.

۲۴- چرا مومنان نسبت به امر به معروف و نهی از منکر یکدیگر، مسولیت بیشتری دارند؟

زیرا مومنان ولی یکدیگرند یعنی یکدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت هم احساس مسولیت می کنند.

۲۵- چرا هر امر به معروف و نهی از منکری یک موفقیت است؟

۲۶- چرا مومنان نسبت به هم دیگر مسولیت بیشتری دارند؟ (چهار مورد)

۲۷- گسترش فساد و گناه در جامعه چه نتیجه ای دارد؟

۲۶- مسولیت شما در مقابل رفتارهای درست و نادرست همکلاسی هایتان چیست؟

۲۷- مشخص کنید هر یک از مفاهیم ستون «الف» با کدام یک از مفاهیم ستون «ب» ارتباط دارد؟ یک مورد از ستون «ب» اضافی است.

الف

۱- نتیجه ترک امر به معروف و نهی از منکر

ب

رسیدن به آرامش

۲- ثمره انقلاب اسلامی

بی تفاوتی نسبت به سرنوشت دیگران

۳- ثمره ایمان

زنده شدن روحیه خودباوری

ریشه کن شدن جرم های ناشی از فقر

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

۱- چهار مورد از آثار منفی ترک امر به معروف و نهی از منکر را بیان کنید.

۱. مردم نسبت به سرنوشت دیگران بی تفاوت می شوند.

۲. کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می یابد.

۳. زشتی انجام بسیاری از کارها از بین می رود. تا آنجا که حتی برخی زشتی ها بعنوان کار معروف و خوب شناخته می شود.

۴. تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود.

۵. کم کم گناه و فساد در جامعه فراوان می شود که رحمت و برکت خداوند از آن جامعه برداشته شده و جامعه مستحق عذاب الهی می گردد.

۲- با توجه به سخن حضرت علی علیه السلام جایگاه امر به معروف و نهی از منکر را در میان اعمال نیک بیان کنید.

همه ی کارهای نیک و حتی جهاد در راه خدا؛ در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر؛ مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است.

۳- چرا مومنان مسئولیت بیشتری در خصوص امر به معروف و نهی از منکر دیگران دارند؟

زیرا مومنان ولی یکدیگرند یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت یکدیگر احساس مسئولیت می کنند. خوشبختی و سعادت دیگران برایشان شیرین و شادی آور است. و می دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دین و انجام اعمال نیک و ترک گناهان امکان پذیر است.

فعالیت کلاسی

به نظر شما آیا هر یک از دلایل بالا می تواند برای تذکر ندادن به دیگران قابل پذیرش باشد؟ چرا؟

خیر- قابل پذیرش نیست و مردم نباید نسبت به جامعه و سرنوشت دیگران و آینده بی تفاوت و بی خیال باشند.

شخصی را تصور که در جمع دیگران غیبت می کند. در جدول زیر نتایج نهی از منکر و پیامد ترک آن را بنویسید.

اگر نهی از منکر نشود:	اگر نهی از منکر بشود:
او از غیبت کردن خشنود بوده و باز هم تکرار می کند.	او دیگر این گناه را حداقل در آن جمع انجام نمی دهد.
آبروی کسی که از او غیبت شده است در میان جمع از بین می رود.	آبروی غیبت شونده حفظ و از آن دفاع می شود.
فکر می کند هرطور که بخواهد می تواند صحبت کند و از گناهان زبان غافل است.	به زشتی عمل خود پی برده و مواظب است.
آگاه نمی شود و بدون فکر صحبت می کند.	به تاثیر سخن خود از دیگران آگاه می شود و قبل از صحبت فکر می کند.

آیا با این شیوه ها می توان همواره از گناهان جلوگیری کرد؟
مثلاً آیا می توانیم با صحبت کردن با کسی که به خرید و فروش مواد مخدر می پردازد و بسیاری را گرفتار اعتیاد می کند، او را از تکرار این گناه بزرگ بازداریم؟
پس در چنین زمان هایی وظیفه ی ما چیست و باید چگونه عمل کنیم؟
خیر. با توجه به نوع خطا ، شیوه برخورد هم باید متفاوت باشد. (پلیس) قاطعانه برخورد کنیم و به پلیس و مسئولی اطلاع دهیم.

یک بار دیگر به منکرهای صورت گرفته و معروف های ترک شده در ابتدای درس توجه کنید. به نظر شما راه امر به معروف و نهی از منکر در این موارد چیست؟
۱- نخریدن چنین اجناسی و آگاه کردن دیگران
۲- تذکر دادن به خانواده ها برای خاموش کردن آن
۳- تذکر دادن جهت رعایت عفت کلام
۴- محکم و استوار برخورد کردن و جلوگیری از انجام کار
۵- تذکر دادن جهت درست کردن و جلوگیری از آلودگی

منابع : کتاب درسی ، کتاب معلم
نویسنده و گردآوری : محمد پورگلوی